

प्रजापतिरूप एव भूत्वा विस्तार्यते । तस्य प्रजापतिरूपस्य यज्ञ-
सोपांशुसवनादयो ग्रावाणः तीक्ष्णदन्तस्थानीयाः । एते ग्रा-
वाणः सम्भूय सोममत्तिसुन्वतो द्वयोर्मध्येऽन्यतरयजमानं नि-
र्व्वपति, निःशेषेण भर्त्सयति । एकेन यजमानेनेन्द्रस्य परि-
गृहीतत्वात् इतरस्तेन्द्राभावेन यागाभाव एव भर्त्सनम् । अतः
एवाभिज्ञाः पूर्वेण प्रथमप्रवृत्तेन यजमानेन देवता उपमृत्या
प्राप्ता इत्याहुः । लोकेऽपि हि प्रथमं सेवमाने मृत्ये स्वामी
पक्षपातं करोति । तस्मात्प्रत्यादुपगच्छन्तं निर्देवतं यजमानं
ग्रावरूपा दन्ता दंशन्ति । अतस्तत्परिहारायाज्यस्तोत्राण्येति
वन्ति कर्त्तव्यानि । इणगतावित्यस्य धातोरर्थमेतिशब्दो ब्रूते ।
क्तिन्प्रत्ययान्तस्यास्य धातो राट्पूर्व्वत्वे सति एतिशब्दनिष्पत्ते-
स्तदर्थवाचिनः शब्दा एषु स्तोत्रेषु विद्यन्ते तादृशानि स्तोत्राणि
प्रातःसवने कर्त्तव्यानि । तथा सति इन्द्राभावदोषपरिहारे-
णास्याभिजयो भवति ॥

तत्रापरं विशेषं विधत्ते । “मरुत्वतोः प्रतिपदः । मरुतो
वै देवानामपराजितमायतनम् । देवानामेवापराजित आय-
तने यतते” इति । मरुच्छब्दो यास्वृचु अस्ति ताः मरुत्वत्यः ।
तथाविधा ऋचः आज्यस्तोत्रे प्रतिपदः प्रथमभाविनीः कुर्यात् ।
देवानां मध्ये मरुतो बलवत्त्वेन पराजयरहितं स्थानम् । ततो
देवसम्बन्धिन्यपराजिते स्थाने प्रयत्नं करोति ॥

ऋग्विशेषं विधाय सामविशेषं विधत्ते । “उभे बृहद्रथ-
न्तरे भवतः । इयं वाव रथन्तरम् । असौ बृहत् । आभ्या-